MENNESKELIGE OG NATURLIGE PÅVIRKNINGER AF KYSTFUGLE

Thomas Bregnballe, Ib Krag Petersen & Preben Clausen

Hans Henrik Wienberg

Indhold

KALØ's VANDFUGLEGRUPPE – hvad er i fokus

› Trækfugle – DK har vigtige fødesøgningsområder
› Ynglefugle – mange småøer og lavvandede områder

EKSEMPLER

- Påvirkninger af fuglenes valg af opholdssted
- Påvirkninger af bestandene

Eksempel 1 - Ingen mad ingen fugle

Herbivore vandfugle

- ålegræs
- havgræs
- kransnålalger

Arter som lever af bundplanter
47 Fuglebeskyttelsesområder

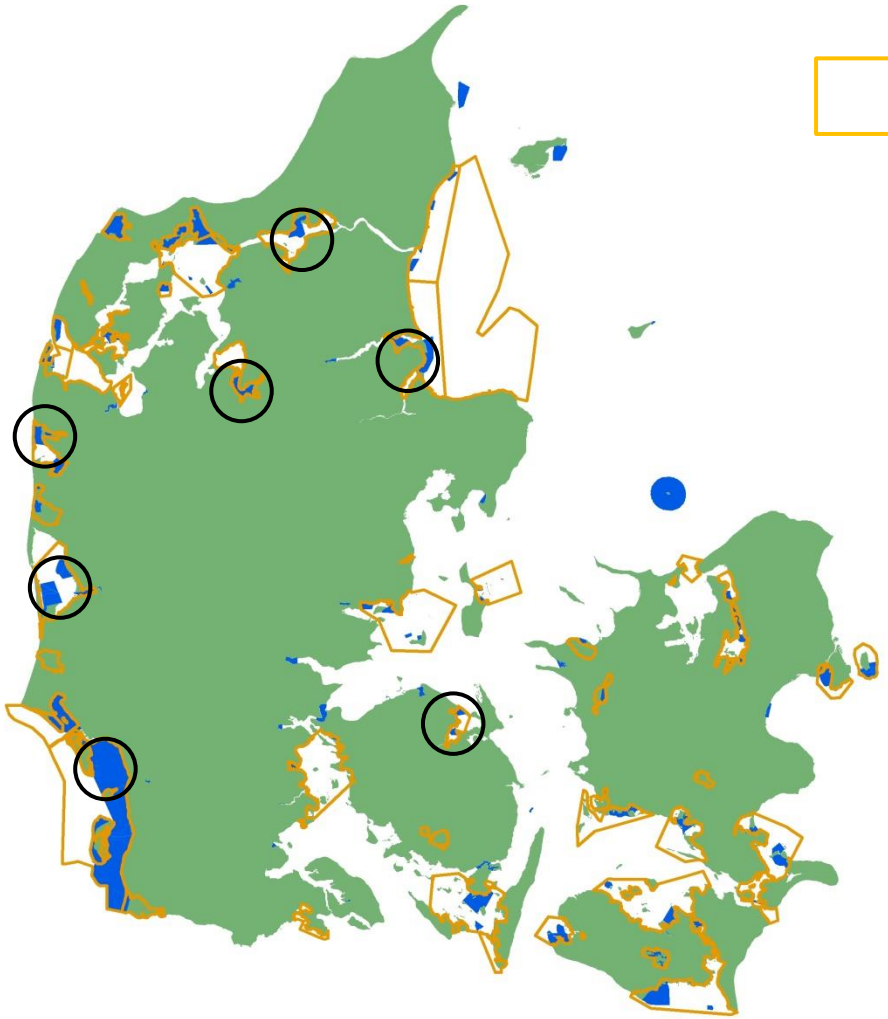

Udpeget for herbivore vandfugle

AARHUS
UNIVERSITET

Ringkøbing Fjord

Eutrofiering

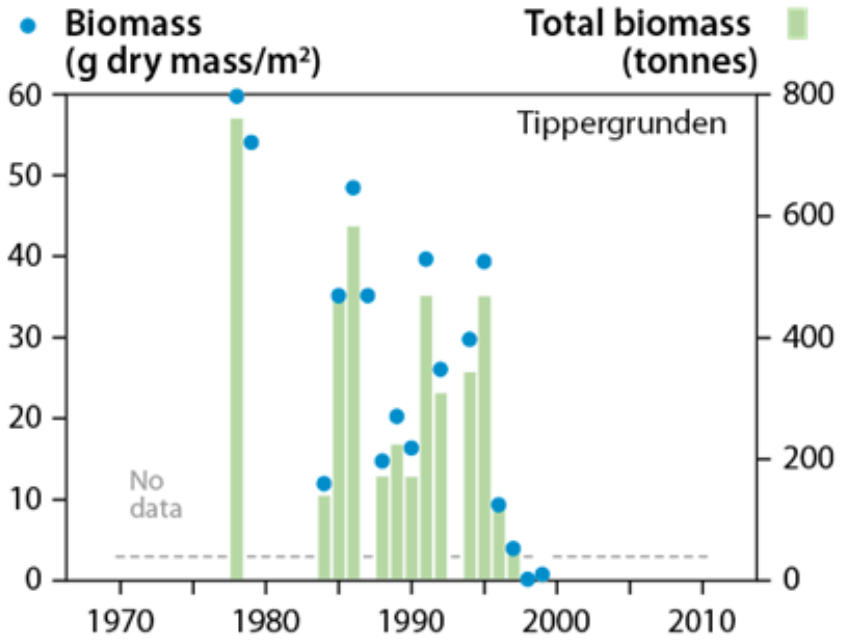

En fjord med et stort opland

Ringkøbing Fjord

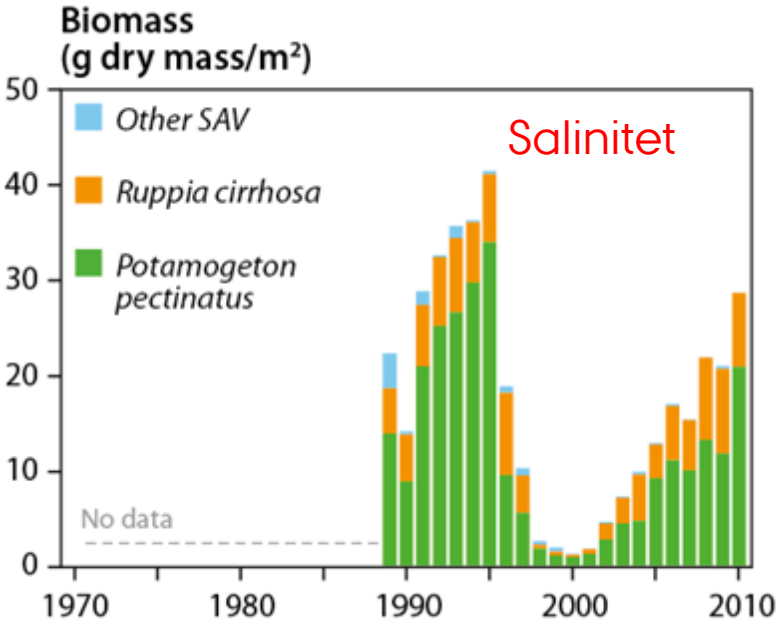

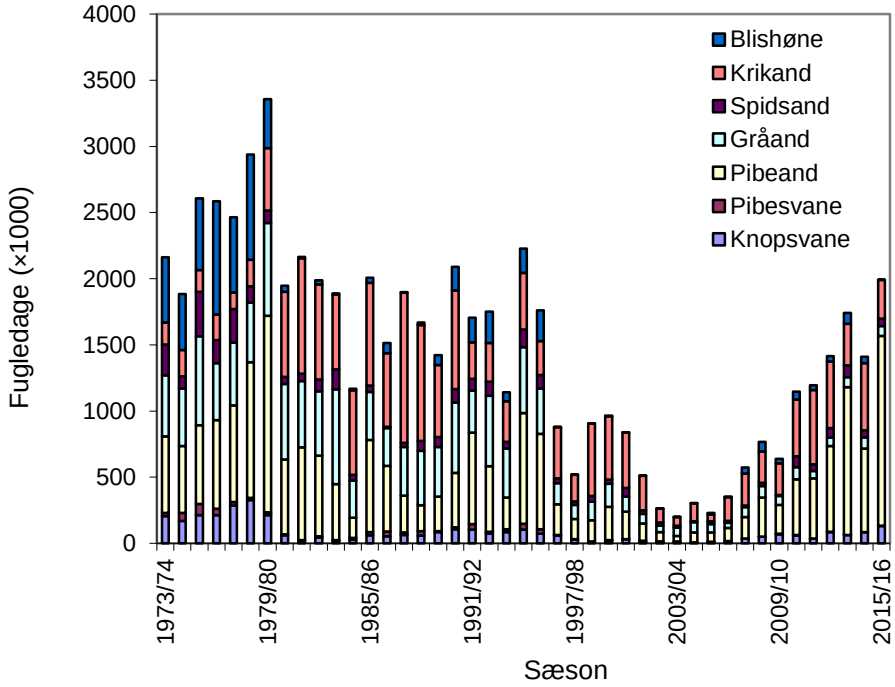

Eksempel 2 - Mad men ikke tilstrækkeligt med fred og ro

Eksperimenter i naturen hvor vi selv styrer påvirkningen fra omgivelserne

Forsøgsordninger over flere år hvor vi har styret hvor og hvornår jægerne kunne drive jagt

Nogle af forsøgene er lavet via affaler med de lokale jægere.

Kan vi undgå at fuglene hurtigt flyver videre til Holland, Frankrig og Storbritannien

Mad men ikke tilstrækkeligt med fred og ro

› Især de jagtbare forstyrrelsesfølsomme arter, som fx svømmeænder, vælger opholdssted efter, hvor der er føde og lav risiko for at blive skudt.

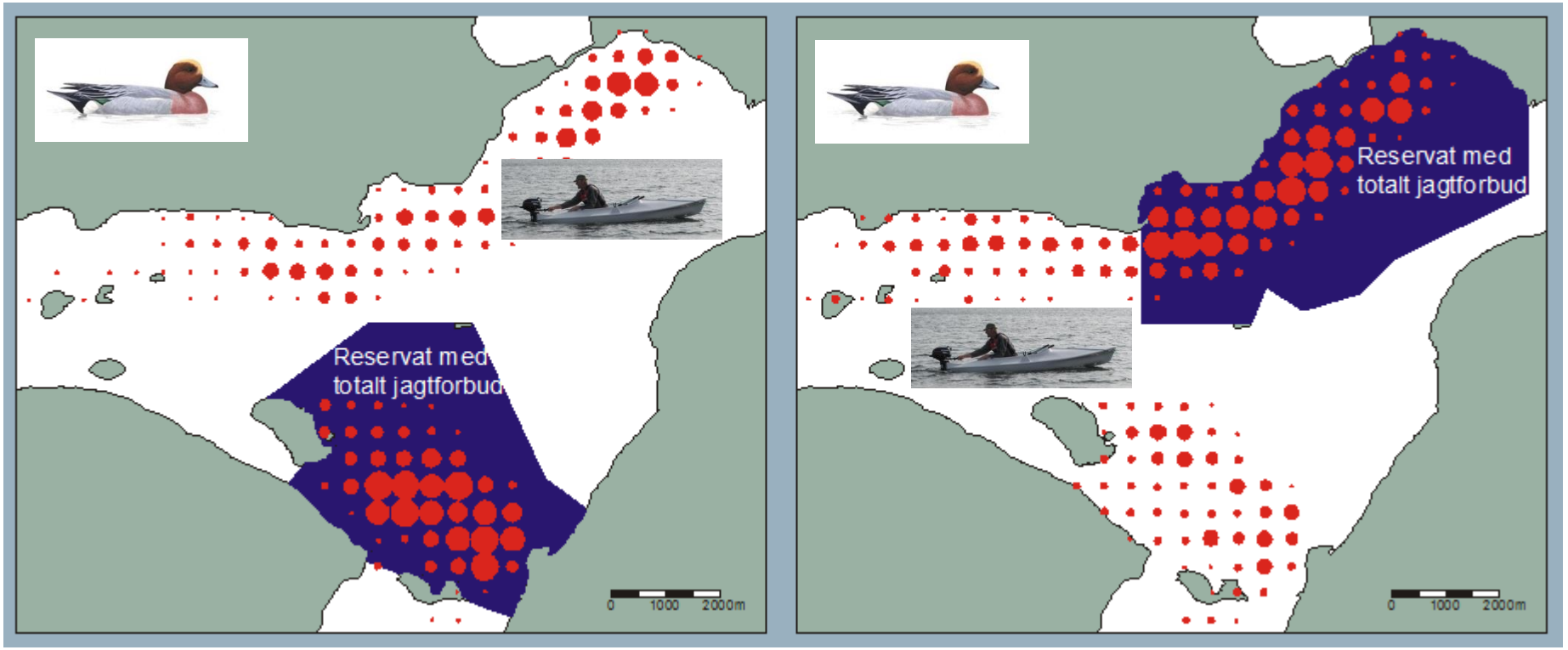

Tætheder af pibeænder – reservatforsøg i Nibe-Grøl Bredninger

VINDMØLLER TIL HAVS
- UNDGÅR FUGLENE OMRÅDER MED VINDMØLLER

HAVVINDMØLLER OG SORTÆNDER

2005-2007:
320.000 sortænder

2011-2012:
525.000 sortænder

Sortand
Foto: Daníel Bergmann

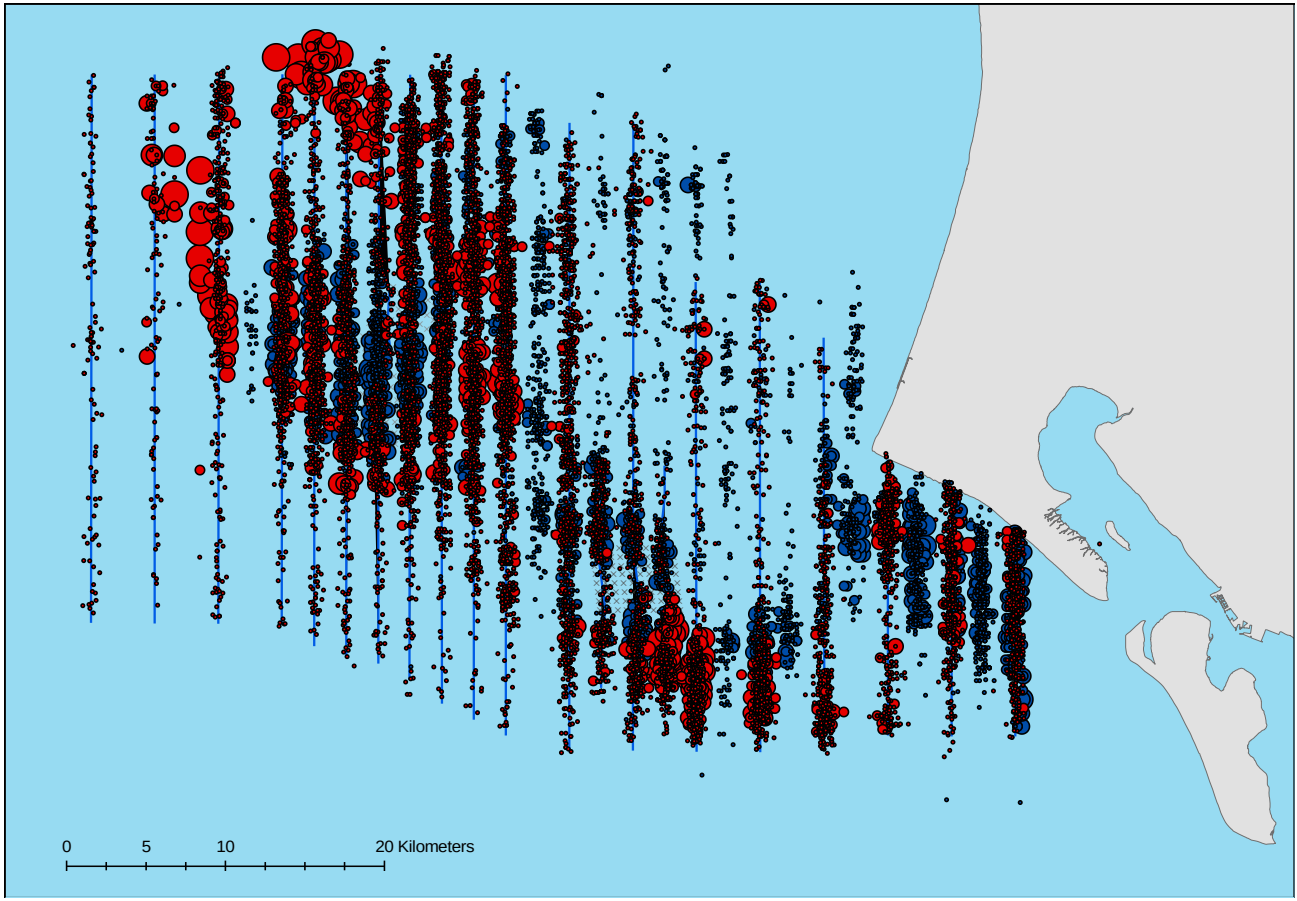

HAVVINDMØLLER OG SORTÆNDER

Den estimeerede tæthed af sortænder i Horns Rev området i februar
- **før** konstruktion (venstre kort) og
- **efter** konstruktion (højre kort).

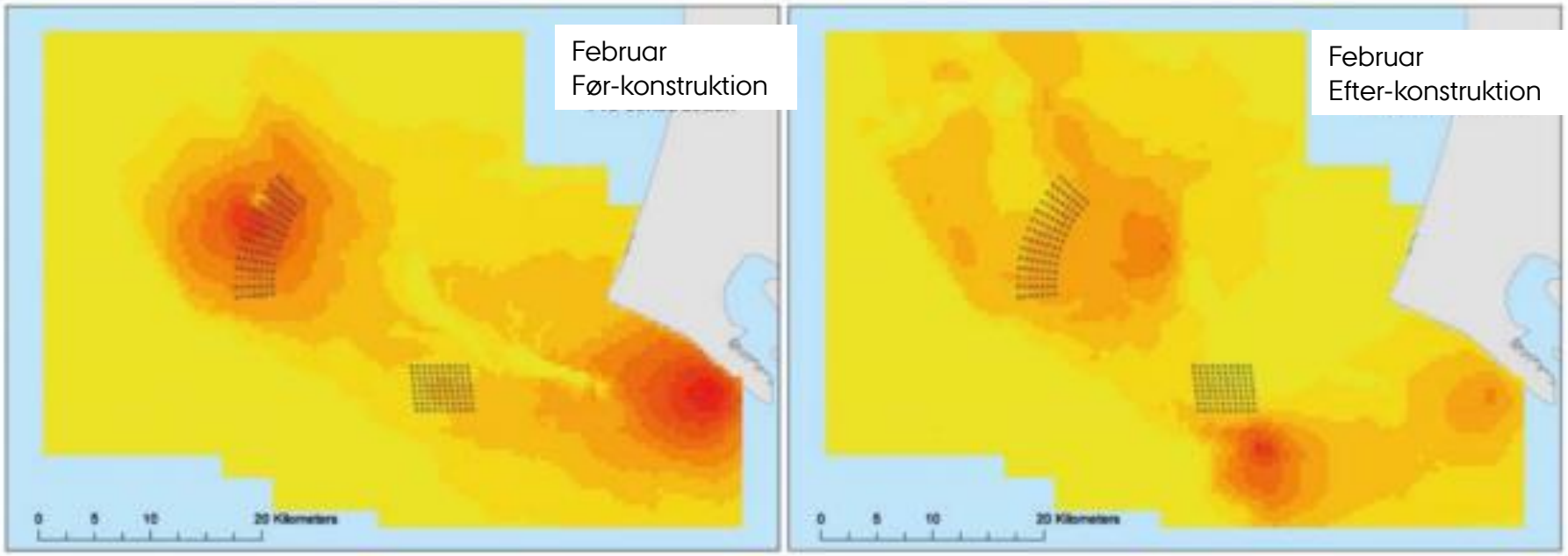

HAVVINDMØLLER OG SORTÆNDER

Estimering af forandring i fordeling af sortænder på Horns Rev før og efter opførelse af Horns Rev 2 havvindmølleparken

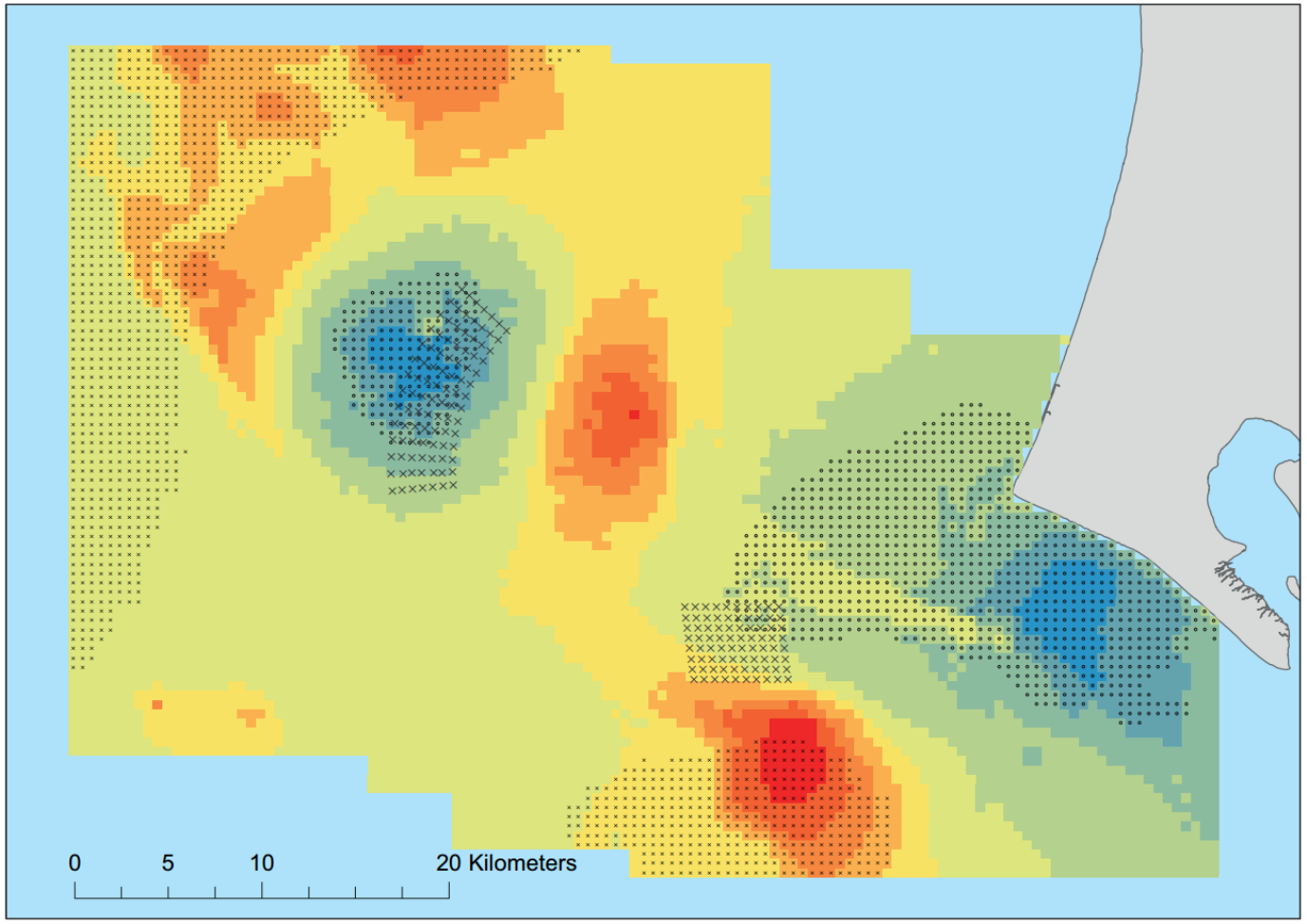

HAVVINDMØLLER OG SORTÆNDER

Forskelle i tætheder af sortænder imellem før- og efter-Horns Rev 2 mølleparken, beregnet på 500 meters afstandsintervaller

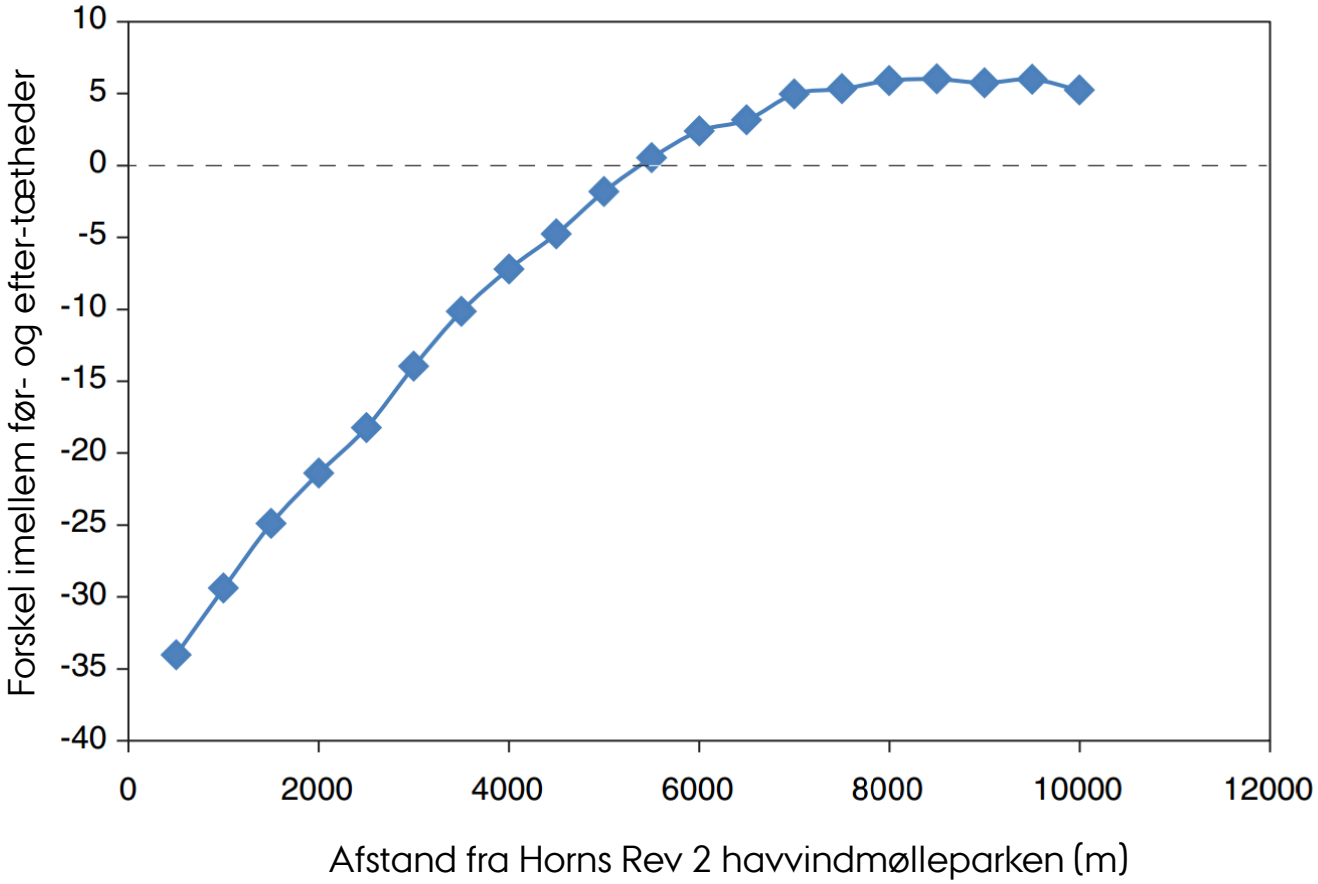

Fuglenes valg af opholdssted

- Fuglenes valg af opholdssted er påvirket af hvordan vi bruger landskabet
- - vi påvirker hvilke fødeemner fuglene har adgang til
- Fuglene kan i nogen grad tilpasse sig
- Effekter på bestandsniveau
- - har fuglene adgang til alternative steder

Udvikling i bestande

- de store måger

Udvikling i antal ynglepar af sølvmåge

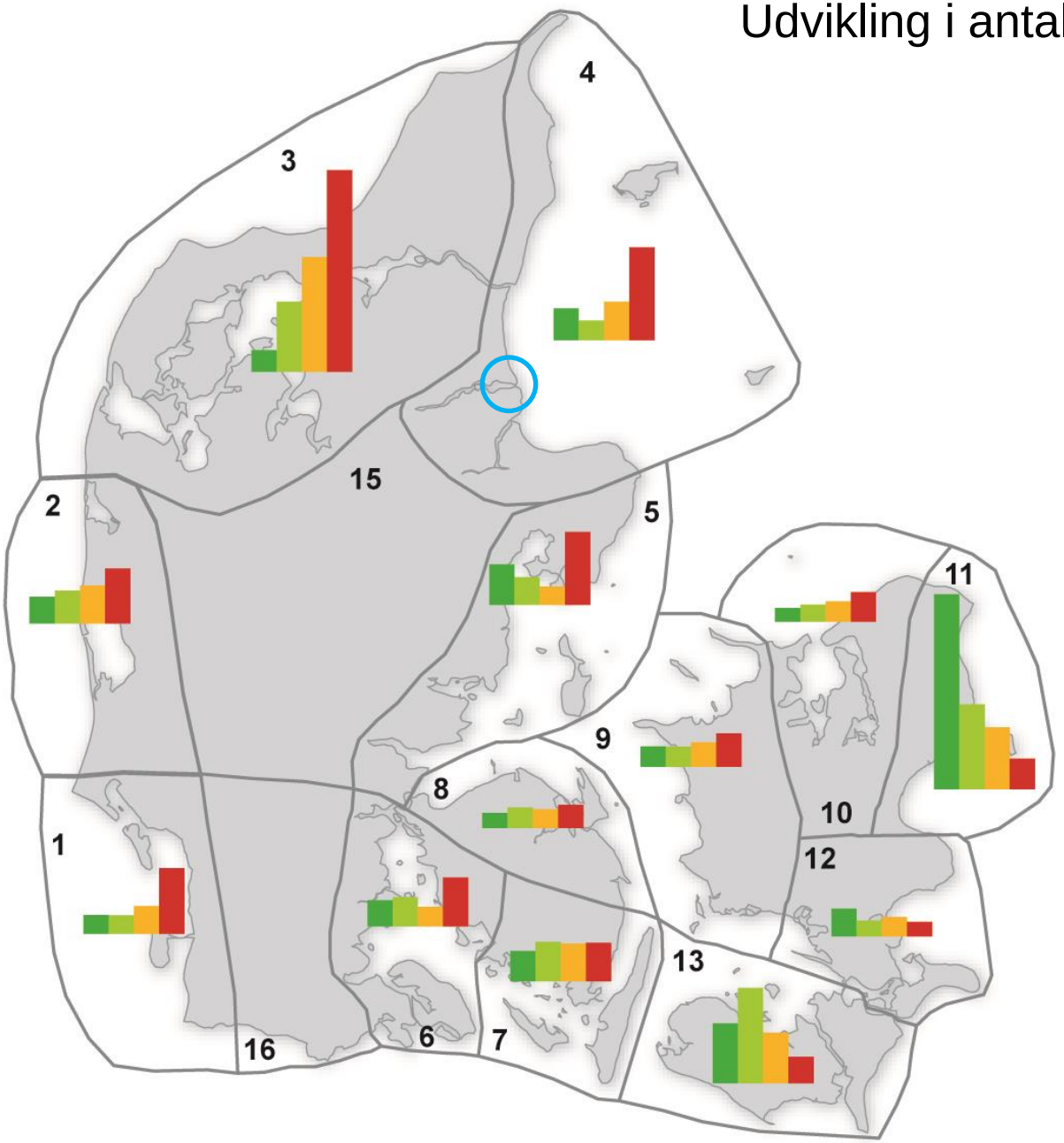

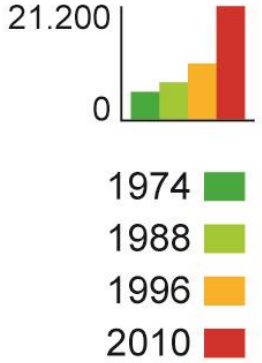

Treskelbakkeholm i Mariager Fjord

Udvikling i antal ynglepar af **sølvmåge** på **Treskelbakkeholm**

6850 par

Antal reder

6000

4000

2000

0

1990 1995 2000 2005 2010 2015

Sildemåge og svartbag

Udvikling i antal ynglepar i Danmark

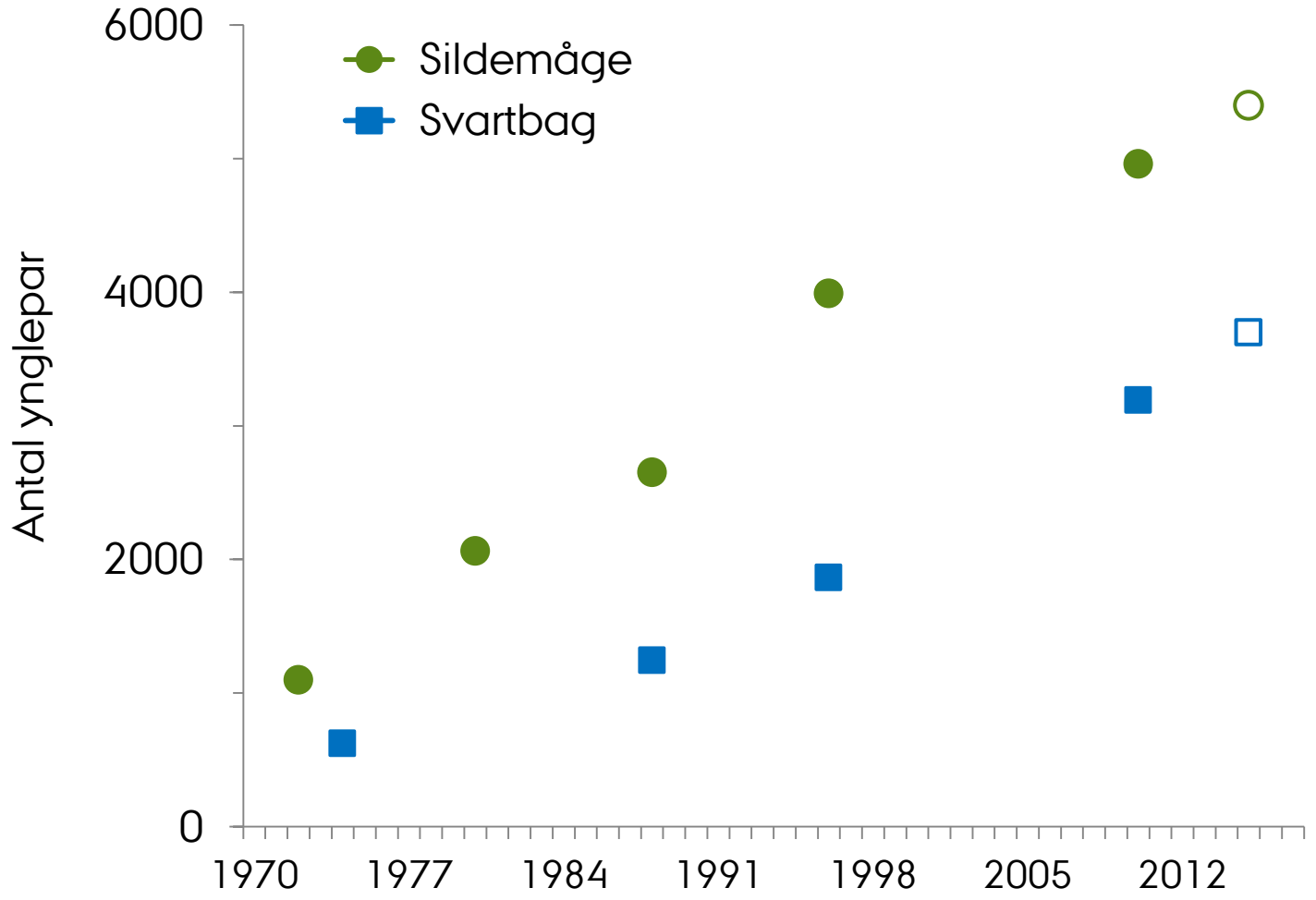

(delvist baseret på estimater; T. Bregnballe upubl.)

Svartbag – hvor hentes føden i yngletiden

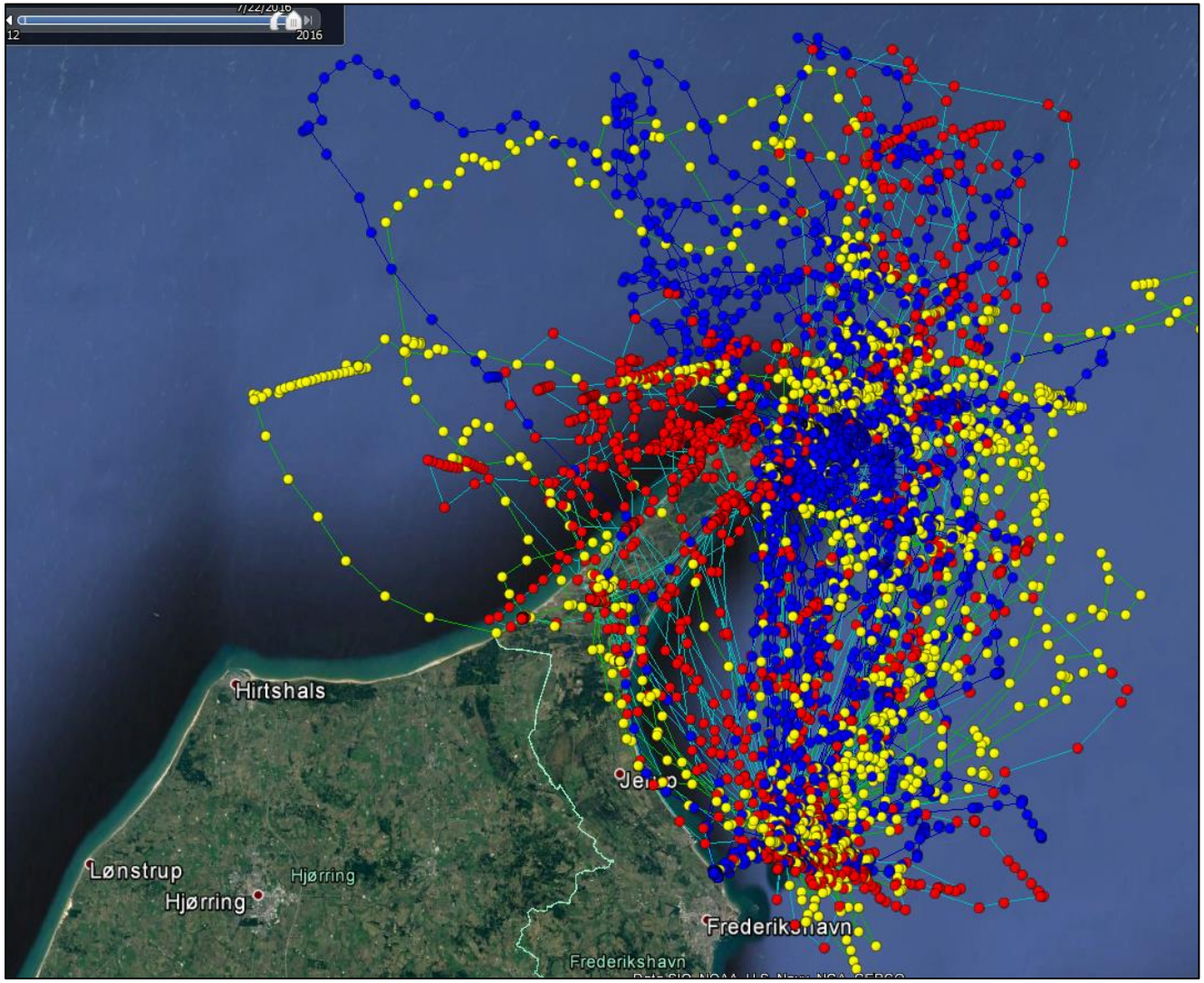

Svartbag – hvor er det godt at være om vinteren

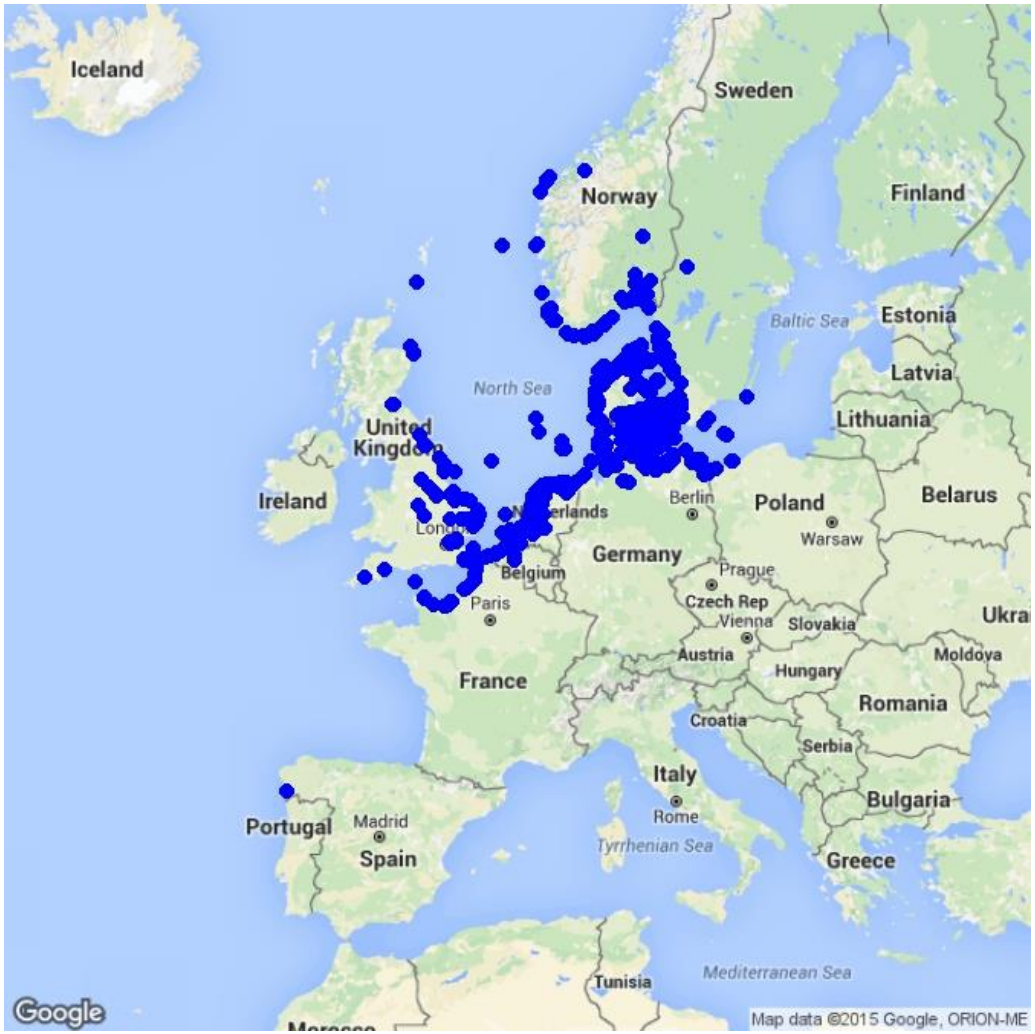

De mindre arter

Ynglende hættemåger i Danmark

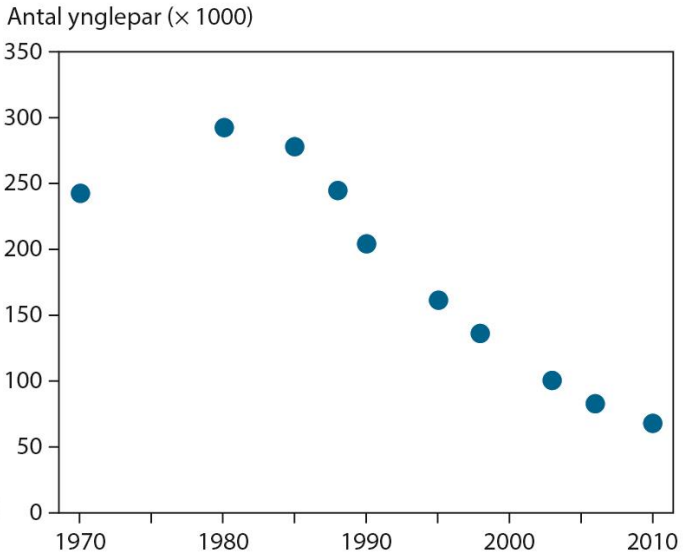

1980

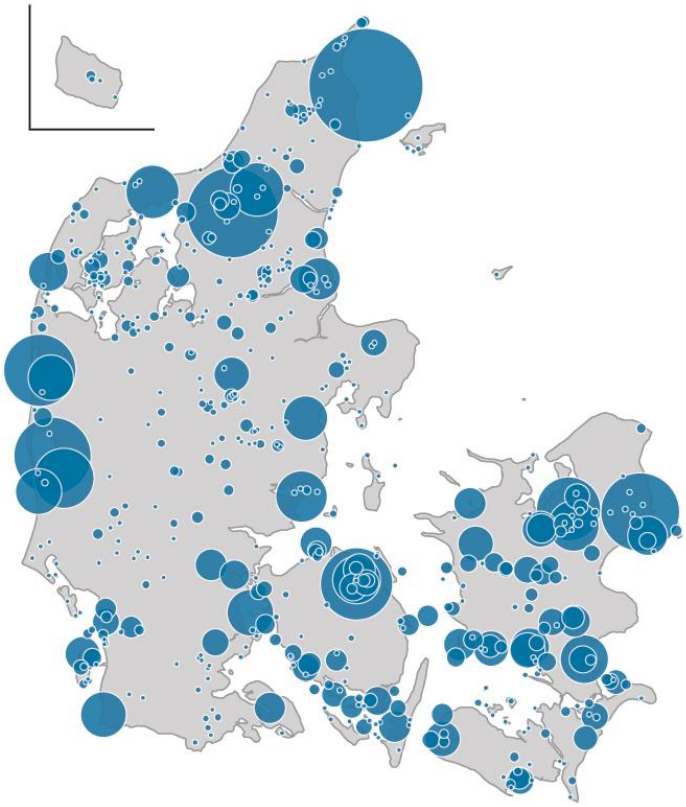

2010

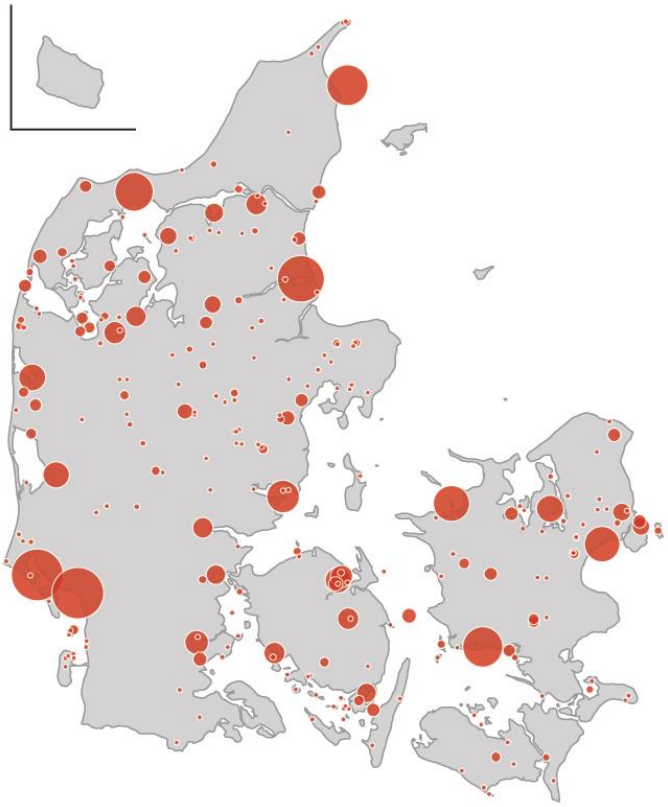

De væsentligste årsager

Færre ynglelokaliteter

- hvor der *ikke* er prædation fra landrovdyr
- hvor der *ikke* er sølvmåger
- hvor fuglene *ikke* skal flyve langt for at finde rige fødesøgningsområder

Hvilke håndtag har forvalterne

Virkemidler

eksempel fra Tyskland

Ulf M. Berthelsen

De ynglene engfugle - Engryle

Engryle – Udvikling i antal ynglepar i Danmark

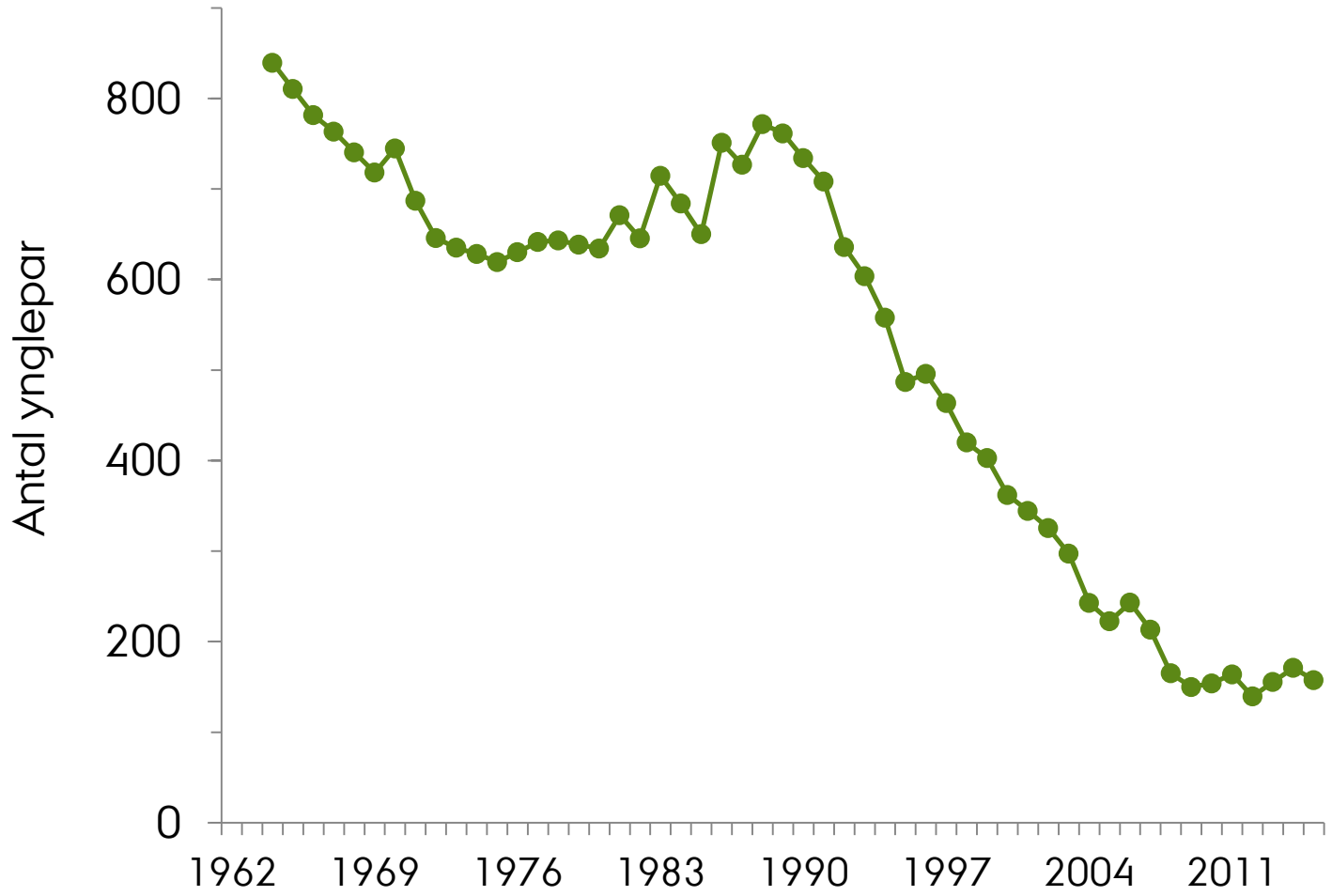

(delvist baseret på estimater; data fra O. Thorup og AU upubl.)

Virkemidler – Studier og erfaringer fra Holland

John Frikke

- enge sidst omlagt for 20 år siden
- har etableret lavvandede vandhuller
- bruger naturgødning

- => **132 par stor kobbersneppe**
- **brushøns, klyder** på 46 ha

- Tilskud til fuglevenlig drift
  = 1000 Euro pr. ha fra EU
  + 400 Euro pr ha fra staten

John Frikke

Herhjemme er vi afhængige af at staten og private fonde driver udvalgte engområder som våde kreaturafgræssede enge

Kalø's vandfuglegruppe

Vi tilvejebringer viden om

- hvorfor bestandene af vandfugle går frem eller tilbage
- de faktorer der er styrende for hvor de enkelte arter vælger at yngle og opholde sig - alle geografiske niveauer

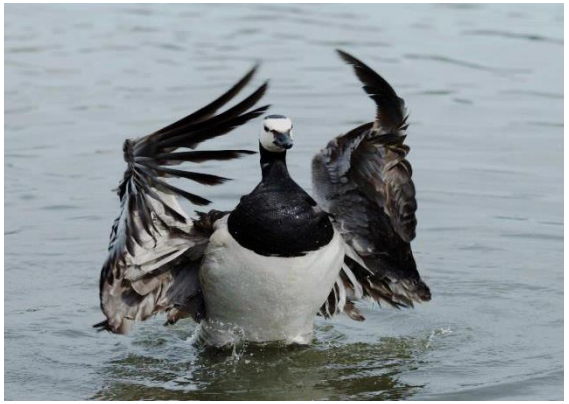

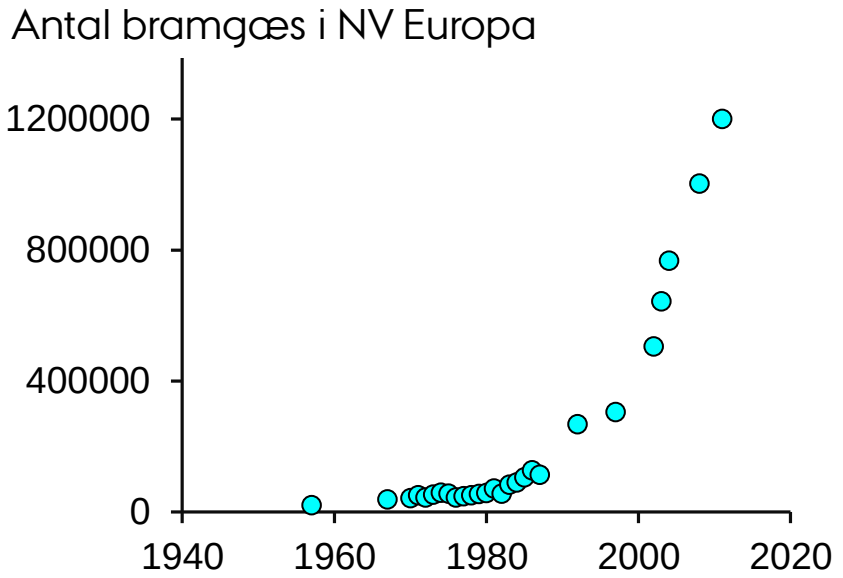

Kalø's vandfuglegruppe

- Udfordringer - det kniber ofte med ressourcer til at undersøge årsagssammenhænge
- Indenfor emnet 'trækkende vandfugle' er vi den mest publicerende gruppe i verden

Tak

Tak til fotograferne for lån af fotos